

Inscharen van schapen soms een risico

Veel melkveehouders maken gebruik van het inscharen van schapen in de herfst- en winterperiode.

Heeft dat alleen maar voordelen of is er ook een risico op overdracht van dierziektes?

MARTEN POSTMA, Dierenartsenpraktijk Zuidwest-Drenthe

Schapen grazen het gras mooi kort, wat in het voorjaar zorgt voor een snellere groei van het gras. Ook zorgt het laten begrazen van grasland door schapen voor een mooie dichte graszode. Pas wel op voor overbeweiding en laat de dieren niet te lang lopen.

Als het gaat over dierziektes die voor zowel schapen als runderen een risico kunnen vormen, wordt met name naar maagdarmworm-

men en de leverbotparasiet gekeken. De belangrijkste maagdarmworm bij rundvee is *Ostertagia ostertagi*. Deze speelt geen grote rol bij schapen. Het wordt daardoor juist als gunstig gezien om schapen in te scharen die het land 'schoonmaken' voor rundvee.

Maagdarmwormen bij schapen

De maagdarmworm *Nematodirus battus* en *Heamonchus contortus* (rode lebmaagworm)

zijn bij schapen de belangrijkste maagdarmwormen. *Nematodirus battus* veroorzaakt vooral bij lammeren diarreeproblemen. Deze problemen doen zich met name in het voorjaar voor en daarom wordt deze wormsoort ook wel de voorjaarsworm genoemd. In de winterperiode zorgt deze voor een laag risico, doordat de eieren in de winterperiode in rust gaan op het land. Ze gaan zich pas weer ontwikkelen na de winter en worden normaal gesproken pas in het voorjaar, als de temperaturen weer stijgen, weer infectieus op het land. Als er dan geen dieren weiden, loopt de infectie dood. Het risico voor runderen is dus laag voor wat betreft het opletten van *Nematodirus battus* als er niet te vroeg ingeschaard wordt in het voorjaar.

Heamonchus contortus-besmettingen treden met name in de zomermaanden op; in de winter gaat de worm in 'slaap' in het schaap. Er zal dus geen of weinig uitscheiding van eieren zijn. Dit is dus geen risico voor runderen.

Leverbot

Leverbot kan voor zowel runderen als schapen een risico vormen. Voor leverbotinfecties heb je de leverbotslak nodig om de levenscyclus rond te krijgen. Als schapen op weides lopen waarvan bekend is dat runderen besmet zijn, vormt dit een risico op dat moment voor de schapen. Maar ook de schapen houden zo de leverbotpopulatie in stand en dat kan vervolgens weer problemen opleveren voor de runderen in het volgende weideseizoen. Naast runderen en schapen komt leverbot voor bij paarden, maar ook bij wild zoals hazen en reeën. Houd hier dus rekening mee als er geweid wordt in een 'leverbotgebied'.

BCK

Schapen kunnen drager zijn van het Ovine herpesvirus type 2. Schapen hebben hier geen verschijnselen of last van. Maar als koeien met dit virus besmet worden, krijgen ze boosaardige caterraal koorts: BCK.

Vrijstelling bij inscharen

Melkveehouders die schapen van hun buurman op hun grond laten grazen (inscharen), hoeven de schapen niet bij te houden in hun administratie als ze:

- minder dan 450 schapen inscharen;
- korter dan 4 weken inscharen;
- elk jaar een keer buiten de periode van 1 maart tot 1 oktober inscharen.

De mest van deze ingeschaarde schapen telt normaal gesproken niet mee bij de berekening van de gebruikruimte. Maar als blijkt dat er te veel mest is geproduceerd (meer dan de gebruikruimte), dan maakt de RVO een nieuwe berekening. In die nieuwe berekening wordt dan ook de mest van de ingeschaarde schapen meegenomen.

Bron: RVO

zode op voor het nieuwe jaar. Voor wat betreft dierziektes zijn er weinig risico's voor het overbrengen van wormbesmettingen. Bij leverbot ligt dit anders; hiervoor moet met name gekeken worden of de leverbotslak aanwezig is op de percelen die zo de cyclus in stand houden. Bij twijfel of leverbot een rol op het bedrijf speelt, kan

Leverbot kan voor zowel schapen als runderen een risico vormen

BCK is voor het rund een dodelijke aandoening. Dit vormt in de wei geen probleem, aangezien het virus uitgescheiden wordt tijdens het aflammeren. Zorg er dus voor dat aflammerende schapen niet samen met runderen in dezelfde stal worden geplaatst.

Kortom

Schapen inscharen in de herfst en/of winterperiode zorgt ervoor dat het land mooi kort wordt gehouden en levert een mooie

er tankmelkonderzoek gedaan worden op antistoffen tegen leverbot of aan de hand van mestonderzoek bij zowel rund als schaap. Voor wat betreft BCK kun je zeggen dat dit geen of een beperkt risico vormt in de wei. §

